ABDÜLVÂHİD BİN AHMED MELÎHÎ

Hadîs, lügat ve fıkıh âlimi. Künyesi Ebû Ömer olup, ismi, Abdülvâhid bin Ahmed bin Ebi'l-Kâsım bin Muhammed bin Dâvûd bin Ebî Hâtem'dir. Herat'a nisbetle Hirevî denildi. Melîhî veya Meleyicî nisbet edildi. 463 (m. 1070) yılında vefât etti.

Arabî ilimler ve temel din bilgilerini öğrendikten sonra, hadîs-i şerîf dinlemek ve fıkıh öğrenmek için seyahat eden Abdülvâhid bin Ahmed Melikî, Hirevî'nin en meşhûr hocası, Şafiî fıkıh âlimlerinden Ebû Ubeyd Ahmed Hirevi'dir. Birçok âlimden hadîs-i şerîf işitti. Duyduklarını yazarak ezberledi. Fıkıh ve hadîs ilminde zamanın ileri gelen âlimlerinden oldu. Talebe yetiştirip kitaplar yazdı. Yalnız Allahü teâlânın rızâsını kazanmaya gayret eder, insanlara emri ma'rûf yaparak, Cehennem ateşinden kurtarmaya çalışırdı. Dünyâya hiç ehemmiyet vermez, vaktini ve malını Allah yolunda harcamaktan çekinmezdi. Haram ve şüpheli olan şeylere yaklaşmaz, mübahların birçoğunu da terk ederdi. Çok cömert olup insanlara bol bol ihsânda bulunur, kendisi aza kanâat

ederdi. İnsanlara dünyalık birşeyler vererek, âhıretlerini kurtarmaya çalışırdı. Pekçok talebe yetiştirdi. Kâdı Muhyi's-sünne Begâvi ve Hakim Ebü'l-Feth Ergıyânî ve daha birçok âlim, kendisinden hadîs ve fıkıh öğrendi. Talebeleri de hocaları gibi Allahü teâlânın rızâsı için İslâmiyeti anlatıp, insanlara nasihat ederek ilim öğretmeye gayret ettiler. Onların nasihatleri, içlerinden kadı olanların âdil hükümleri, insanların güzel ahlâklı ve huzûrlu olmalarına vesile oldu. Sâlih insanların iyi duâları bereketiyle yumuşak huylu ve âdil kimseler idâreci oldular. Müslümanlar, ulemâsı ve ümerâsı ile huzûr içerisinde yaşayarak, ebedi saadete erişmek için gayret ettiler.

Abdülvâhid bin Ahmed Melîhî, pekçok kitap yazdı. Bunlardan, "Reddi alâ Ebî Ubeyd fî Garîb-il-Kur'ân" adlı kitabı ile bin sahih hadîs, bin garîb hadîs, bin hikâye ve beyti ihtivâ eden "Er-Ravda" adlı eseri bilinmektedir.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Bugyet-ül-vuât cild-2, sh. 119

2) Esmâ-ül-müellifîn cild-1 sh. 634

3) Mu'cem-ül-müellifîn cild-6, sh. 205

4) Keşf-üz-zünûn sh. 931, 1204

5) Tabakât-ül-huffâz (Suyûtî) sh. 457

6) Tabakât-üş-Şâfiiyye cild-4, sh. 85, 372